

Slovenski dom

Stev. 229

V Ljubljani, ponedeljek 7. oktobra 1940

Leto V

Angleška letala ponoči nad Nemčijo, nemška pa neprestano nad Anglijo

Moskva, 6. oktobra. j. Moskovski radio je večer v pregledu vojnih dogodkov obravnaval letalske boje nad Anglijo in ugotovil, da ni mogoče pričakovati, da bi Anglija oziroma Nemčija druga drugo izpustila s tem orožjem. Zaradi tega je treba pričakovati, da bo končno odločitev morala priti le vojska. Prav tako pravi moskovski radio, da bo angleška mornarica igrala pri morebitnem nemškem poskusu izkrcavanja v Angliji najvažnejšo vlogo, ker so dosedanje izkušnje pokazale, da letala mornarice sicer resno ogrožajo, ne morejo pa uničiti ali pa pregnati s točk, ki jih mornarica čuva.

Berlin, 6. oktobra. DNB: Danes zjutraj so nemška ogledniška letala izvedla več poletov nad Anglijo. Nemška letala so izvedla nočne napade brez odmora. Glavni cilj teh napadov je bil London. Napadi pa so veljali tudi drugim krajem Anglije in pomorskim potem na severozahodu in na vzhodu Anglije. Podrobnosti niso še znane.

Berlin, 6. oktobra. DNB: Ponoči je več sto nemških letal izvedlo napad na Anglijo. Glavni cilj napadov je bil London. Nemška letala so uspešno bombardirala doke, pristaniške naprave, tovarne za vojno industrijo in plinske centrale. Drugi letalski napadi so veljali letališčem, pristaniškim napravam, vojaškim taboriščem in drugim vojnimi ciljem v raznih predelih Anglije. Prav tako so bile položene mine pred angleškimi pristanišči.

Berlin, 6. oktobra. DNB: Včeraj popoldne je neki nemški bombnik napadel angleški konvoj, od katerega je zadel eno ladjo. Ladja se je vnela. Sinoči je drugi nemški bombnik izvršil napad na neki drug konvoj in z bombo zadel ladjo, ki je imela šest do osem tisoč ton.

London, 6. oktobra. Reuter: Po uradnem poročilu angleškega letalskega ministrstva je bilo v noči od sobote na nedeljo izvršenih več napadov na Essen, Hamm, Osnabrück, Köln in Rotterdam. Angleška letala obalne službe so izvršila napad na Brest in Ravelingen.

Berlin, 6. oktobra. DNB: Močnejši oddelki angleških letalskih sil so poskušali v prejšnji noči napasti preko Belgije in Holandije Nemčijo. Nemški protiletalske baterije in nočni lovci so preprečili to akcijo angleških letalskih sil prej, kakor pa so te prišle do nemške meje. Ponoči so nemške letalske sile z isto srčnostjo izvršile napad na srednjo in južno Anglijo.

London, 6. oktobra. Reuter: Letalsko ministrstvo je izdalo uradno poročilo, v katerem pravi, da so angleške letalske sile nočjo izvršile napad na rafinerije v Nemčiji in na tovarne postaje ter druge objekte. Prav tako so angleška letala izvršila napad na holandsko obalo.

London, 6. oktobra. AA. Reuter: Poročilo letalskega ministrstva in ministrstva za javno varnost pravi, da so nemške letalske sile nočjo izvršile nekaj napadov, ki so veljali predvsem Londonu in njegovi okolici. Poleg tega so nemška letala izvršila napade na več drugih krajev. Nekatere industrijske naprave in trgovski zavodi so utrpeli škodo zaradi teh napadov. Nastalo je nekaj požarov, ki pa so jih pogasili. Bilo je tudi nekaj žrtev. Napadi so bili posebno srditi v vzhodni in jugovzhodni Angliji, kjer žrtve niso bile posebno velike.

Švedska protestira v Londonu

Amsterdam, 6. oktobra. DNB: Londonska radijska postaja je objavila poročilo, da je švedski poslanik v Londonu v soboto vložil protest pri angleški vladi zaradi metanja bomb na švedsko ozemlje.

Angleško uradno poročilo

London, 6. oktobra. o. Reuter. Sinoči so angleška letala kljub slabemu vremenu poletela nad nemška mesta in nad mesta v zasedenem francoskem ozemlju. Bombardirala so Kruppove tovarne v Essenu, doke v Amsterdamu ter letališči v Vliessingenu in Schipolu. Bombe večjega kalibra

so padle na Brest, kjer so povzročile velike eksplozije in je izgledalo, kakor da so zadele municijska skladišča. Druga letala so poletela nad Poruhre in so bombardirala bencinska skladišča v Gelsenkirchenu. Na več krajih so povzročile zažigalne bombe ogenj, ki se je naglo razširil v velikanski požar. Tudi v Hammu so izbruhnili požari. Pri Osnabrücku so ob železniški progi povzročile bombe velikanske eksplozije. V Rotterdamu so metali angleški letalci bombe na doke in zgradbe ob severni obali, kjer so izbruhnili številni požari. Najhujši napad je bil na doke v južnem delu reke v Amsterdamu, ki so pričeli goreti z velikanskim plamenom. V Vliessingenu so bombe večjega kalibra padle na doke, odkoder pelje železnica. Požar v teh dokih je bil viden daleč na morje. Z vseh teh poletov se tri angleška letala niso vrnila.

Pri večeršnjem dnevnem napadu so Angleži sestrelili 23 nemških letal, sami pa so izgubili 9 letal. Sedem pilotov je bilo rešenih.

Pregled letalskih izgub v preteklem tednu

London, 6. oktobra. o. (Reuter.) Uradno poročilo, da so Nemci izgubili v preteklem tednu do polnoči 5. oktobra v bitkah nad Anglijo 104 letala. Tu pa niso všeta letala, ki so bila poškodovana ali pa mogoče tudi izgubljena. Na podlagi teh podatkov računajo, da so Nemci izgubili nad 250 pilotov. V istem času so Angleži izgubili 40 le-

tal v bojih nad Anglijo in okoli nje, več kakor polovica pilotov pa je bilo rešenih.

Berlin, 6. oktobra. DNB: Letalski kapitan Vieck je sestrelil v soboto v letalskih bitkah nad Anglijo pet sovražnikovih letal. Tako je sestrelil doslej skupno 41 sovražnikovih letal.

Afriško bojišče

Kairo, 6. oktobra. o. Reuter. Angleška admiraliteta poroča službeno, da je angleška mornarica bombardirala od srede do petka italijansko letališče v Stampaliji na otoku Dodekanazu. Kakor pravi poročilo, je bombardiranje povzročilo znatno škodo.

Ko so v petek italijanska letala bombardirala Malto, so sestrelila angleška lovka letala eno italijansko letalo, drugo pa poškodovala. Uradno poročajo, da ni bilo povzročene večje škode.

Kairo, 6. oktobra. Reuter: Angleška letala so bombardirala vojaške naprave v Benghaziju, Tobruku in Bardiji.

London, 6. oktobra. Reuter: Iz Haiderabada javljajo, da so v Indiji tamkajšnje tovarne začele delati s polno paro in da se v njih izdeluje vojni material.

Kairo, 6. oktobra. Reuter: Poveljnik angleških letalskih sil v Kairu sporoča, da so italijanski bombniki napadli Malto in da so angleške lovke enote nastopile proti sovražniku. Poročilo tudi pravi, da so angleške letalske enote izvršile napad na sovražne postojanke.

Italijani javljajo o potopitvi dveh angleških podmornic

Rim, 6. oktobra. Stefani: Glavni stan italijanske oborožene sile objavlja poročilo št. 121: Potopljene sta bili dve sovražnikovih podmornici, od katerih je eno potopil borbeni čoln. V severni Afriki so močni ogledniški letalski oddelki bombardirali zbrane sovražne čete in skladišča vojnega materiala pri Marsa Matruh. Doseženi so bili pomembni rezultati. Na po-

vratku so italijanske enote naletale na neko sovražno letalo, ki je bilo brzkone sestreljeno. Vsa naša letala so se vrnila v svoja oporišča. V Rdečem morju so naša letala bombardirala objekte na otoku Perim. Sovražna letala so bombardirala Aiso in Asab. Pri tem ni bilo nobenih žrtev, gmožna škoda pa je zelo majhna.

Nemški uspehi pri večeršnjih napadih:

Potopljeni dve angleški ladji, zbitih 41 angleških letal

Berlin, 6. oktobra. DNB: Nemško vrhovno poveljstvo sporoča: Močnejše letalske enote so večeraj in ponoči uspešno bombardirale luške naprave, živalska skladišča, tovarne orožja in ostale vojne cilje v prestolnici Velike Britanije. Bombe so večkrat zadele rezervoarje bencina in plina v Tilburyju. Drugi napadi so veljali pristaniščem, letališčem, železniškim postajam, železniškim progam, vojnimi taboriščem in vojnimi tovarnam na jugu in zahodu angleške obale. Nastali so številni požari, ki so dokazovali uspešno bombardiranje nemških letalskih edinic. Napadi so veljali tudi angleškim

konvojem. Pri tej priliki sta bili zadeti dve trgovski ladji, od katerih se je ena nagnila na stran in ni mogla nadaljevati svoje poti, druga ladja pa se je vnela. Na raznih krajih je prišlo do letalskih bitk, ki so se končale v korist nemškega letalstva. Sovražnikovi poskusi ponoči med 5. in 6. oktobrom, da bi leteli nad severno Nemčijo, so bili preprečeni že na meji in so se sovražnikova letala morala vrniti. Sovražnim letalom je ob tej priliki uspelo odvreči nekaj bomb na tri nemška in eno holandsko mesto in je bilo pri tem ranjenih nekaj meščanov. V letalskih bitkah nad Anglijo je sovražnik večeraj izgubil 30 letal, sedem nemških letal se ni vrnilo v svoja oporišča. Kapitan Wiek je večeraj sestrelil v letalskih bitkah pet angleških letal in se tako število sestreljenih letal povečalo na 41.

Ustoličenje pariškega kardinala

Pariz, 6. oktobra. AA. Havas: Danes je bilo v Parizu slovesno ustoličenje novega pariškega nadškofa msgr. Suharda. Msgr. Suhard je med evakuacijo Pariza po nalogu sv. očeta odšel v Pariz, da opravi poše pariške škofije. Sedanjí nadškof je bil rojen leta 1874. In je bil posvečen v mašnika leta 1890. Še kot mlad duhovnik je bil imenovan za profesorja bogoslovja. Leta 1930. je postal nadškof v Reimsu, kjer si je pridobil nenavadno priljubljenost med svojimi verniki. Na tem položaju je postal kardinal. Kot novo načelo na svojem mestu si je postavil geslo »vera in usmiljenje«. Parižani pravijo, da si glavno mesto Francije v sedanjih razmerah ni moglo dobiti boljšega dušnega pastirja, kakor pa je Suhard.

Obnoveitev procesov proti voditeljem Železne garde

Bukarešta, 6. oktobra. DNB. V Bukarešti so začeli soditi morilce Codreana. Preiskovalna komisija za obnoveitev političnih procesov, ki so se odigrali v poslednjih letih, je zasliala v soboto bivšega pravosodnega ministra Jamanda, predsednika apelacijskega sodišča Pasca, vrhovnega vojnega tožilca polkovnika Bedjo in majorja Macoveana in Dankileca. Ta dva orožniška majorja sta že priznala, da sta bila zapletena v zaroto Codreana.

Ameriška mornarica ima 240.000 mornarjev

Washington, 6. oktobra. Ameriški mornariški minister polkovnik Knox je izdal naredbu, da se vsi rezervni pomorski častniki javijo za aktivno službo. Teh je skupaj okoli 27.000.

Washington, 6. oktobra. Po ojačenju ameriške vojske mornarice, ki jo je izvedel mornariški minister polkovnik Knox, znaša skupno stanje vojske mornarice Združenih držav, upoštevajoč pri tem tudi tehnično in upravno osebje na kopnem, 239.981 mož.

Tiskovni odsek nemške narodne zajednice v Romuniji sporoča, da se bodo 8. oktobra začela pogajanja med nemško in romunsko vlado o izselitvi Nemcev iz južne Bukovine. Iz teh krajev se bo skupno preselilo 45.000 Nemcev.

Vesti 7. oktobra

Ameriški general Johnson trdi, da vlada ne obvešča naroda pravilno o vprašanju »vojna ali mir«. V Washingtonu prevladuje mišljenje, da bo Roosevelt izkoristil prvo priliko, da bo zapletel Združene države v vojno, če bo zopet izvoljen za predsednika. Večina naroda smatra, da bi vojna pomenila gospodarsko propast države.

Neko finko podjetje je začelo s proizvodnjo umetne krme za živino iz celuloze. Do konca tega leta bo to podjetje izdelalo več sto ton take krme.

Včeraj popoldne je bilo v Italiji več zborovanj, na katerih so ugledne osebnosti imele govore o splošnem položaju ter o pomenu vojne proti Angliji. Ob priliki teh zborovanj je prišlo do velikih manifestacij, na katerih je ljudstvo izrazilo svojo voljo do zmage.

Nemški poslanik v Sofiji v. Richtigthofen in italijanski poslanik grof Magistrati sta s posebnim vlakom prispela v Dobrič v Južni Dobrudži. Na železniški postaji so ju pozdravili predstavniki oblasti in spremili v mestno hišo, kjer je imel mestni svet svečano sejo. Poslanika v Richtigthofen in Magistrati sta bila izbrana za častna občana mestne občine Dobrič.

Newyorská agencija japonske pomorske družbe poroča, da nima nobene zveze več z ladjo »Takoma Maru«, odkar je ladja prispela na Bermudsko otočje. Ladja »Takoma Maru« je plula v Liverpool, ko pa je prišla v Lizbono, se je odločila, da se vrne na Japonsko zaradi nevarnosti na morju. Prav tako ni nobenih vestí o ladji »Hokazaki Maru«, ki bi morala te dni prispeti na Bermudsko otočje. Mislijo, da so Angleži zaplenili obe ladji.

Vodja romunskega legionarskega gibanja Horia Sima je odredil, da člani legije ne smejo imeti več kakor 20.000 lejv mesečnih dohodkov.

Po mnenju moskovskega radia bodo imeli v Romuniji na zimo velike težave s prehrano prebivalstva. Grozi celo lakota, kajti revno ljudstvo, katerega je v Romuniji zelo mnogo, si ne bo moglo kupiti žita, ker se je cena izredno visoko dvignila.

Španski notranji minister Serano Sunner se je večeraj z letalom odpeljal iz Rima v Madrid. Turško časopisje pravi o sestanku na Brennerju, da sta Hitler in Mussolini govorila največ o Rusiji in njenem stališču do sedanjih dogodkov. Listi prav tako pravijo, da bosta skušali sili osi razčistiti razmerje z Rusijo, preden bosta začeli z akcijami na drugih odsekih.

V Moskvi so končali vse potrebne priprave, da se Angleži iz baltičkih krajev izselijo. Angležev je v teh krajih okoli 300.

Zena bivšega generala carske Rusije Skoblina, znana pod imenom Plevickaja, je umrla v francoskem mestu Rennesu, stara 54 let. Bila je zapletena v afero ugrabitve generala Millerja. Obsojena je bila leta 1937 na 20 let robije.

Grški listi posvečajo obširne članke 11. Balkanijadi, ki je večeraj začela v Carigradu. V člankih poudarjajo, da je ta Balkanijada še en dokaz, da države, ki so v Balkanijadi zastopane, želijo mir na svojem prostoru.

V marseillsko pristanišče je priplula ladja »Swings« s francoskimi vojniki, ki se vračajo iz Anglije. V pristanišču je bila razvrščena častna četa, ki je prinesla s seboj volhotnega polka, ki so jo prinesli s seboj vojniki, vračajoči se iz Anglije. Imenovani polk se je obnašal zelo hrabro med umikanjem skozi Belgijo. Pred izkrcavanjem so nekatere visoke osebnosti odšle na ladjo ter se pogovarjale z nekaterimi težje ranjenimi vojniki.

Vesti iz Belgrada

Belgrad, 6. oktobra. m. Tu je bil danes ustanovni občni zbor jugoslovansko-madžarskega društva. Navzoči so bili med drugimi tudi bivši minister Vojin Djurič, bivši belgrajski župan Stjepan Ilić, bivši predsednik poslanske zbornice Stjepan Čirić, bivši zastopnik kulturnega in gospodarskega življenja. Občnega zbora se je udeležil tudi madžarski poslanik na našem dvoru baron Bakacs Bessenyei. Izvoljen je bil tudi prvi odbor tega društva. Predsednik je Vojin Djurič, za častnega predsednika pa so navzoči izvolili barona Bakacza Bessenyeja. Razen Djuričica so v odboru še industrijalec Vlada Ilić, bivša senatorja Kosta Popović in Milan Popović, Ivan Avsešek, in drugi.

Požarevac, 6. oktobra. m. Danes dopoldne se je pripeljal z letalom na državno posestvo Ljubicevo pri Požarevcu ministrski predsednik Dragiša Cvetković, ki si je podrobno ogledal poslovanje na tem posestvu, zlasti pa se je zanimal za žrebčarstvo in rejo plemenske živine. Pri tej priliki so predsedniku vlade sporočili, da je v Požarevcu umrl Djordje Naumović, znani kulturni in narodni delavec in eden ustanoviteljev radikalne stranke. Predsednik vlade je izrazil sožalje družini pokojnega Naumovića ter je določil bivšega poslanca Branka Davinića za svojega zastopnika pri pogrebu.

Belgrad, 6. oktobra. Jutri gostuje v belgrajski operi v »Trubadurju« ga. Franja Bernot-Golobova, bivša dolgoletna članica ljubljanske Opere, ki se je zadnja leta mudila na študiju v Rimu. Za gostovanje znane poveljske umetnice vlada v belgrajskih umetniških krogih veliko zanimanja.

Kragujevac, 6. oktobra. m. Po današnjih strelskih tekmah so v Kragujevacu imeli zborovanje vsi udeleženci teh tekem ter so razpravljali o potrebah strelskega športa. Sprejeli so resolucijo, v kateri med drugim jugoslovanski strelci smatrajo za najnujnejši in najvažnejši ukrep, na podlagi katerega bi bilo možno uspešneje razširiti pri nas strelsko gibanje, da se čimprej izda zakon o strelstvu. Dalje v resoluciji ugotavljajo, da strelsko gibanje v državi zelo pada. Glavni vzrok vidijo v postopku v upravi Strelske zveze. Zato zahtevajo, naj se razmere v tej zvezi čimprej uredijo. Naprošajo tudi vse pristojne činitele, naj bi se zaradi močnejšega širjenja strelstva večina strelskih pušk predelala na kaliber 7,9 mm. Malo številu najbolj ohranjenih pušk kalibra 7 mm naj se pa prepusti za vajo mladini pri streljanju na 50 m. Za izvedbo vseh teh vprašanj je bil izvoljen posebni delovni odbor v katerem je tudi Peter Cestnik iz Maribora.

Španija bo sodelovala le pri urejanju nove Evrope

Milan, 6. oktobra. Stefani. »Corriere della Sera« v nekem članku poudarja, da se sporazum med Španijo in silami osi konča, kakor se je pričakovalo v izjemstvu. Glede dozdenevne pritiska, ki ga izjavljata sili osi na špansko vlado, pravijo, da so samo izrodek domišljije. List pravi, da je bil pristaneek Španije na politiko osi vedno spontan in naraven. List pristavlja, da vlada v Madridu dobro ve, da se danes polagajo temelji za obnovo Evrope in da je povsem logično, da tudi Španija sodeluje pri tem novem delu. List na koncu pravi: »Zdaj moramo reči, da hoče biti Španija aktiven element pri tem skupnem evropskem delu.

»Usoda Anglije je zapечатena«

Milan, 6. oktobra. AA. Stefani. List »Corriere della Sera« v nekem članku piše, da so vsi listi objavili več ali manj absurdna ugiibanja o sestanku na Brennerju. Toda niti eden ne osporava pomena tega dogodka. List poudarja, da so Angleži objavili najbolj brezmiselnega ugiibanja, ker so trdili, da je sestanek na Brennerju posledica velike skrbi voditeljev Nemčije in Italije glede nadaljnjega nadaljevanja vojne. List med drugim pravi: »To je smešno, ker Italija in Nemčija sploh ne moreta biti v zadregi zaradi zmage, ki ne more izostati. Nasprotno pa ima Anglija mnogo razlogov, da je v skrbeh ne samo zaradi porazov, ki jih je dosedaj doživela, ampak tudi zaradi zadržanja njenih dosedanjih prijateljev.« »Corriere della Sera« opozarja na Združene države, ki računajo, kako

bi zaradi dogodkov v Evropi mogle dobiti čim večjo korist in so zato prevzele vse postojanke Velike Britanije. List na koncu pravi: »Usoda Anglije je že zapечатena. Trojni pakt je Anglijo obsodil na popolno brezdelje, zatem pa bo prišel popolni poraz.

Mussolini na inšpekciji v Padski dolini

Rim, 6. oktobra. DNB. Mussolini je danes začel z inšpekcijskim potovanjem v pokrajini reke Pad. Cilj njegovega potovanja je inšpekcija italijanskih oboroženih sil. To potovanje bo verjetno trajalo več dni. V ducejevem spremstvu sta državni tajnik vojnega ministrstva general Sodda in pomočnik šefa generalnega štaba suhozemske vojske general Roata.

Ko je v Piacenzi množica opazila obrise trimotornega letala, s katerim je potoval Duce, je zaorilo silno vzklikanje. Ko je letalo pristalo, je prvi izstopil Duce ter sprejel poročilo prosvetnega ministra Pavolinija in poveljnika armade generala Roata. Duce je bil v maršalski uniformi. Potem ko je obšel častno četo, se je z avtomobilom odpeljal na pregled motorizirane jedinice Trieste. Iz Piacenze je Mussolini nadaljeval pot z avtomobilom v Parmo. Med potjo se je moral zaradi velikih manifestacij prebivalstva večkrat ustaviti. V nekem mestu se je ustavil Ducejev avtomobil, da bi Duce obdaroval nekega mladega kmeta, ki je pravkar odhajal iz cerkve, kjer so krstili njegovega petega otroka.

